

Efter afslutningen af undersøgelsesarbejdet har Viborg amtsråd indhentet udtalelser hos interesseorganisationer m.fl. vedrørende undersøgelsesresultaterne og forslagene til forbedring af forholdene. Endvidere er sket en offentlig høring, hvori indgik 2 offentlige møder (i Skive og Viborg). Der blev i den forbindelse, hverken fra amtsrådet eller anden side, rejst tvivl om rigtigheden af arbejdsgruppens konklusion, og den helt overvejende holdning hos organisationer og det store antal fremmødte borgere ved de offentlige møder var, at forslag 3 bør foretrækkes.

Viborg amtsråds beslutning

På Viborg amtsråds møde den 9. maj 1983 vedtog amtsrådet med 17 stemmer mod 10 at gennemføre foranstaltninger svarende til forslag 1, hvorom arbejdsgruppen skriver, at en gennemførelse formentlig vil indebære, at der opnås en tilstand i fjorden svarende på en række punkter til den, som man fandt omkring 1973-75.

Det skal bemærkes, at man ved Limfjordsundersøgelsen 1973-75 fandt, at Hjarbæk Fjord var så belastet, at man iværksatte en undersøgelse af fjorden for at klarlægge, hvilke muligheder der var for at forbedre tilstanden. (Hjarbæk Fjord rapport, nr. 1, planforslag, side 71).

Baggrunden for nærværende forslag

Forslaget tager udgangspunkt i Hjarbæk Fjord rapporten 1981-82, Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelses rapporter Blåmuslinger og blåmuslingefiskeri i Limfjorden og Fiskeribiologiske undersøgelser i Limfjorden 1980-81 samt Viborg amtsråds regionplan, recipientkvalitetsplan, fredningsplan og landskabsanalyse.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at Viborg amtsråd ved fastholdelse af den nuværende ferskvandstilstand i Hjarbæk Fjord:

- udelukkende har taget landøkonomiske hensyn,
- ikke har taget hensyn til de af amtsrådet vedtagne planer.

Regionplanen beskriver Hjarbæk Fjord-området som type 4 (naturområder med begrænsede jordbrugsmæssige muligheder) og type 5 (primære naturområder), om hvilke det hedder »begrænsninger i de nuværende jordbrugsmæssige muligheder på mindre gode jorder kan overvejes, såfremt tungtvejende naturmæssige og/eller rekreative hensyn taler herfor«.

Recipientkvalitetsplanen målsætter Hjarbæk Fjord som fiskeriområde og badevandsområde samt som naturvidenskabeligt interesseområde.

Dette sidste særligt med henblik på botaniske interesser samt ved klassificering af området som værende af nordisk betydning for vandfugle.

Fredningsplanen fremhæver »at bevarelsen af de naturmæssige og rekreative værdier kræver, at vandkvaliteten bliver forbedret. Værdierne vil kunne udbygges, såfremt fjorden bliver salt«.

Landskabsanalysen klassificerer området som zone 1. (Landområder af største interesse).

- ikke har taget hensyn til den øvrige Limfjord.

I de senere år har kunnet konstateres en stadig stigende algevækst i Limfjorden med forringede iltforhold, øget antal tilfælde af fiskedød og »bundvendinger«, til følge. Iflg. undersøgelser foretaget i Limfjorden i 1980-81 er ca. 40 pct. af muslingebankerne uddøde som følge af ovennævnte forhold og problemerne er tiltagende. Da hele 16 pct. af tillædningen til Limfjorden passerer gennem Hjarbæk Fjord, er det af vital betydning at der netop i Hjarbæk Fjord gennemføres foranstaltninger, som kan sikre den bedst mulige vandkvalitet.

Det er endvidere forslagsstillernes opfattelse, at holdningen i den daværende regering havde afgørende indflydelse, da Viborg amtsråd besluttede at gennemføre vejforbindelsen som dæmning i stedet for som bro. Iflg. Hjarbæk Fjord rapport, nr. 1, planforslag, side 25-26 anmodede Viborg amtsråd den 6. juli 1959 den daværende regering om at træffe afgørelsen, fordi amtsrådet fandt, at det var umuligt at forlige fiskeriministeriet, fiskeriorganisationerne og lokale beboere på den ene side med landbrugsinteresserne på den anden. Den 11. marts 1960 meddelte regeringen, at dæmningsprojektet må foretrækkes af landøkonomiske grunde. Udgifterne ved dæmningsens etablering (ca. 8,3 mill. kr.) blev fordelt med ca. 6,9 mill. kr. til staten og resten til Viborg amtsråd, mens landbruget ikke bidrog til landvindingsprojektet. Amtsrådet traf på det grundlag sin beslutning og har naturligvis det egentlige juridiske ansvar for, at dæmningen blev bygget, men det er forslagsstillernes bestemte opfattelse, at dels havde det daværende folketing og regeringen et medansvar for dæmningsbyggeriet og den deraf følgende forringelse af de miljømæssige forhold i fjorden, og dels har Hjarbæk Fjords tilstand afgørende indflydelse på tilstanden i den øvrige Limfjord, også uden for Viborg amtskommunes grænser. Forslagsstillerne finder det derfor naturligt, at folketing og regering medvirker aktivt